

SUÇ EŞYASI YÖNETMELİĞİ

Resmi Gazete Tarihi: 01.06.2005, Sayısı: 25832

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

Madde 1 — Bu Yönetmelik, suç eşyası ve suçla ilgili ekonomik kazancın, muhafaza altına alınması, elkonulması, elden çıkarılması, iadesi, müsaderesi ve imhasına ilişkin işlemlerin yapılmasında uyulacak usul ve esasları düzenler.

Dayanak

Madde 2 — Bu Yönetmelik, 29/3/1984 tarihli ve 2992 sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanununun 2 ve 30 uncu maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 3 — Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

Bakanlık: Adalet Bakanlığını,

Suç eşyası: İspat aracı olarak yararlı görülen, suçta kullanılan veya suçun işlenmesine tahsis edilen ya da suçun işlenmesinde kullanılmak üzere hazırlanan, suçtan meydana gelen, üretimi, bulundurulması, kullanılması, taşınması, alım ve satımı suç oluşturan eşyayı,

Kazanç: Suçun işlenmesi ile elde edilen veya suçun konusunu oluşturan ya da suçun işlenmesi için sağlanan maddî menfaatler ile bunların değerlendirilmesi veya dönüştürülmesi sonucu ortaya çıkan yahut bunların karşılığını oluşturan ekonomik malvarlığı değerlerini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Adalet Emanet Dairesi

Adalet emanet dairesinin kurulması, işlemlerinin denetim ve gözetimi

Madde 4 — Suç eşyası ile ilgili işlemler, Cumhuriyet başsavcılığının sürekli gözetim ve denetimi altında adalet emanet dairesince yürütülür.

Her Cumhuriyet başsavcılığı nezdinde bir adalet emanet dairesi bulunur. Emanet memurunun atanmasına lüzum görülmeyen hâllerde bu görev, ilgili yer Cumhuriyet başsavcısının teklifi üzerine adalet komisyonunca, adalet komisyonu bulunmayan yerlerde bu yer Cumhuriyet başsavcısınca belirlenecek yazı işleri müdürü veya zabıt kâtiplerinden birine geçici olarak verilir. Görevlendirilen müdür ya da zabıt kâtibî kefalet altında değil ise, 2/6/1934 tarihli ve 2489 sayılı Kefalet Kanununa göre kefalete bağlanır.

Adalet dairelerinin bulunduğu binalarda suç eşyasının muhafazası maksadıyla, mümkün ise penceresiz, değil ise dışarıdan sökülemeyecek biçimde demir parmaklıklı pencere, çift kilitli çelik ya da demir kapılı, rutubet almayan muhkem bir yer tahsis edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

*Suç Eşyası ve Suçla İlgili Ekonomik Kazancın Muhafaza Altına Alınması,
Elkonulması, Başka Yere Gönderilmesi, Elden Çıkarılması, İadesi,
Müsaderesi ve İmhasına Dair İşlemler*

Suç eşyasına elkonulması

Madde 5 — Hâkim kararı üzerine veya gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısının, Cumhuriyet savcısına ulaşamadığı hâllerde ise kolluk amirinin yazılı

emri ile elkoyma işlemini yapan kolluk görevlilerince, suç eşyasına elkonulduğuna dair bir tutanak düzenlenir.

Elkoyma tutanağına; elkonulan eşyanın cinsi, miktarı, üzerindeki işaret, yazı ve numaraları, tür, marka, model ve ölçü gibi benzerlerinden ayırt etmeye elverişli bütün nitelikleri, takdir ettirilen değeri, hangi suçtan dolayı kimden, nereden ve ne suretle alınmış olduğu, soruşturma evrakı numarası, hazır olan mağdur, suçtan zarar gören, şüpheli veya sanık ile bunların vekil ya da müdafininin, bilirkişi ve tanıklar ile huzurda bulunan diğer kişilerin ve elkoyma işlemini yapan kolluk görevlilerinin açık kimlikleri, işlemin yeri, tarihi ve saati yazılır; ilgililerin imzası, imza bilmeyenlerin parmak izi alınır; okuma ve yazma bilen şahısların ad, soyad ve adresleri kendi el yazıları ile yazdırılır, bu şekilde düzenlenen tutanak, soruşturma evrakına eklenir.

Elkonulan eşya, uygun şekilde ambalajlandıktan sonra, ambalajın ebadına, delillerin mahiyetine göre, tel, sicim, ip veya uygun görülen benzerleri ile bağlanıp, açıldığında yeniden kullanılamayacak derecede bozulan ve açıldığı belli olan mühür bandı, kendinden yapışkanlı güvenlik poşeti, üzerinde seri numarası bulunan tek kullanımlık hazır mühür, kurşun veya mum ile mühürlenir; ayrıca, suç eşyasına bağlanan etiket üzerine eşyanın cinsi, miktarı, kimden alındığı ve soruşturma evrakının numarası yazılmak suretiyle Cumhuriyet başsavcılığına tevdi edilir.

Hâkim kararı olmaksızın yapılan elkoyma işlemi yirmidört saat içinde görevli hâkimin onayına sunulur. Hâkim, kararını elkoymadan itibaren kırksekiz saat içinde açıklar; aksi hâlde elkoyma kendiliğinden kalkar. Elkonulan eşyanın bu süre içerisinde muhafazası için gerekli tedbirler, Cumhuriyet başsavcılığınca alınır.

Elkoyma işlemi, suçtan zarar gören mağdura Cumhuriyet başsavcılığınca gecikmeksizin bildirilir.

Elkonulan eşyanın teslim alınmasına dair işlemler Cumhuriyet savcısının talimatı doğrultusunda emanet memurunca yerine getirilir. Bulunmadığı takdirde Cumhuriyet başsavcılığınca görevlendirilecek personel tarafından tutanakla teslim alınarak en kısa zamanda emanet memurluğuna teslim edilir.

Elkoyma tutanağındaki bilgilerin doğruluğundan tereddüt edilir ise, teslim alan görevli veya emanet memuru eşyayı getiren ile birlikte suç eşyasına ve delil özelliğine zarar vermeyecek şekilde mührü sökerek veya ambalajı açarak eşyayı inceleyip, bu hususu tutanakla tespit edip, mutabakat sağlandıktan sonra yeniden mühürlener.

Zilyetliğinde bulunan eşya veya diğer malvarlığı değerlerine elkonulan kimse, hâkimden her zaman elkoymanın kaldırılması konusunda bir karar verilmesini isteyebilir.

Cumhuriyet savcıları tarafından bizzat yapılan soruşturma kapsamında elkoyma işlemi gerçekleştirildiğinde de, yukarıdaki işlemler aynen yerine getirilir.

Emanet memurluğuna kayıt işlemleri

Madde 6 — Teslim alınan suç eşyası, emanet makbuzu tanzim edildikten sonra, etiketi üzerine, soruşturma veya esas defterinin sıra numarası yazılmak suretiyle suç eşyası esas defterine kaydedilir.

Elkonulan suç eşyasına mahsus makbuz dört nüsha olarak düzenlenir. Bir nüshası soruşturma evrakına bağlanmak üzere Cumhuriyet başsavcılığına gönderilir, bir nüsha ilgili kolluk birimine verilir ve diğer nüshaları kartonunda saklanır.

Eşyasına elkonulmanın talebi hâlinde makbuzun bir örneği kendisine verilir.

Teslim alınmayacak suç eşyası

Madde 7 — Emanet memuru, 5 inci maddedeki usule göre ambalajlanmamış veya mühürlenmemiş olan suç eşyasını teslim alamaz.

Mahkeme ve diğer resmî mercilerce incelenmek üzere istenilen suç eşyasının teslimi, emanet memurluğuna iadesi, suç eşyasının başka yerlere gönderilmesi işlemleri

Madde 8 — Emanet memuru, mahkeme ve diğer resmî daireler tarafından incelenmek üzere yazılı olarak istenilen suç eşyasını, üzerindeki etiketlerde yazılı bilgiyi kapsayan bir yazı ile isteyen makama, esas defterindeki özel yere görevlinin imzasını almak suretiyle teslim eder.

Zorunluluk bulunmadıkça eşyanın mührü sökülmez; inceleme sırasında mühür bozulmuş ise eşya yeniden usulüne uygun olarak ambalajlanıp mühürlenir, keyfiyet bu husustaki yazıda belirtilmek suretiyle suç eşyası derhâl emanet dairesine iade edilir.

Mahkemeler ve Cumhuriyet başsavcılıklarınca emanet memurluğundan celbedilen eşya, inceleme sırasında bir değişikliğe uğradığı takdirde, bu husus, iki nüsha olarak düzenlenen bir tutanakla tespit olunur; tutanağın bir nüshası evraka eklenir, diğeri saklanmak üzere emanet memurluğuna verilir. Emanet memuru eşyada meydana gelen değişikliği esas defterinin düşünceler sütununa işler.

Emanet memuru, teslim alınmaya engel bir durumu yoksa iade edilen suç eşyasını kabul ve derhâl esas defterine işler. Mühürlü olmayan suç eşyası kabul edilmez; Cumhuriyet başsavcılığına iade olunur.

Suç eşyasının emanet dairesine iadesinde de, bu husustaki yazı altına, suç eşyasının geri alındığına dair şerh düşülerek emanet memuru tarafından imza edilir.

Üç ay içerisinde iade edilmeyen emanet suç eşyasının iade edilmeme sebebi, ilgili merciden yazı ile sorulur.

Yetkisizlik, görevsizlik, kamu davasının açılması, dava nakli veya diğer kararlar üzerine evrakı başka bir yer mahkemesine gönderilmiş işle ilgili olan suç eşyası, evrakın bulunduğu yere gönderilmek üzere Cumhuriyet başsavcılığına tevdi olunur.

Kıymetli eşya ve evrak ile bozulacak, değerini kaybedecek veya muhafazası zor olan suç eşyası hakkında yapılacak işlemler

Madde 9 — Cumhuriyet başsavcılığı, adalet emanet dairesine tevdi edilen eşyadan, kıymetli maden veya taşlardan mamul, antika vesair vasıfları dolayısıyla fazla değerde bulunanların, memleket dahilinde tedavül etmeyen paralar ile emre veya hâmile yazılı kambiyo senetleri, emtiayı temsil eden belgeler, hisse senetleri, tahviller ve aynen muhafazası gerekmeyen mütedavil paralara ait tutanakların, emanet dairesinde mevcut kasada iyi bir şekilde muhafazası için gereken tedbirleri alır. Bu maksatla bankada kasa kiralamak zorunluluğu doğarsa, durum Adalet Bakanlığına bildirilir ve alınacak talimat dairesinde hareket edilir. Her iki hâlde de emanet memurluğunca kasaya giren ve çıkan eşya için giriş ve çıkış tarihlerini ve çıkış sebeplerini gösterir bir defter tutulur. Bu defter kasa içerisinde durur, kasa en az iki kişi tarafından açılır, kapanır. Bu göreve emanet memurundan başka kimin katılacağı Cumhuriyet başsavcılığınca tayin edilir.

Bilgisayar, bilgisayar kütükleri ve bu sisteme ilişkin verilerin asıl ya da kopyaları, ses ve görüntü kayıtlarının bulunduğu depolama aygıtları gibi eşya, bozulmalarını engelleyecek, nem, ısı, manyetik alan ve darbelerden korunmalarını sağlayacak uygun ortamda muhafaza edilir.

Diğer eşya, bu iş için tahsis olunan yerlerde türlerine ve yıllarına göre tasnif edilmiş şekilde muhafaza edilir.

Emanet dairesinde, soruşturma ve kovuşturma sonuna kadar saklanması sırasında bozulacak veya değerlerini açık bir şekilde kaybedecek olan yahut muhafazaları zor olması itibarıyla, emanet dairesinde saklanması mümkün olmayan eşya hakkında; özel düzenleme bulunmayan hâllerde, soruşturma evresinde sulh hâkiminden ve kovuşturma evresinde yargılamayı yapan mahkemeden; soruşturma veya kovuşturma sonu beklenmeksizin satılmalarına veya 16 ncı maddede yazılı mercilerden birine yahut uygun görülen başka bir mercie teslim edilmelerine karar verilmesi istenir. Bu kabilden eşya, verilecek karar doğrultusunda ve kararda gösterilen mercilere teslim edilir veya satılır. Satış ve tevdi için yapılan masraflar cezaya veya güvenlik tedbirine mahkûm edilen sanıktan alınmak üzere kovuşturma giderlerinden karşılanır. Eşyanın satılması hâlinde, satış bedeli, bu Yönetmeliğin tedavül eden paralar hakkındaki 12 nci maddesi hükümleri doğrultusunda emanet memurluğunca saklanır.

Emanet dairesindeki suç eşyasının başka yere gönderilmesi

Madde 10 — Emanet memurunca teslim alınan suç eşyasının, bu Yönetmelikte yazılı hâller dışında başka bir yere nakli, Cumhuriyet savcısının yazılı emriyle mümkündür.

10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silâhlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanun kapsamına giren ve elkonulan ateşli silâhlar ve miktar itibarıyla adalet emanet dairelerinde muhafazası Cumhuriyet başsavcılığınca sakıncalı görülen bu silâhlara ait mermilerle her türlü patlayıcı, maddeler, cins, tür, marka, model, numara ve çap gibi

benzerlerinden ayırmaya yeterli bütün nitelikleri ve değerleriyle, kullanılmaya elverişli olup olmadıkları, soruşturma sırasında Cumhuriyet savcısı tarafından bilirkişi marifetiyle belirlendikten ve hangi suçtan dolayı kimden ve nereden, ne suretle elkonulmuş olduğu tespit edildikten sonra, mahkemece haklarında bir karar verilinceye kadar Cumhuriyet başsavcılığının yazılı emri ile mahallî jandarma birlik komutanlıklarına ait mahfuz bina ve depolarda muhafaza altına alınırlar. Adalet emanet memurluğunca bu madde kapsamına giren suç eşyasının emanet dairelerine giriş ve bu konu ile ilgili kayıt işlemleri, Yönetmeliğin 6 ncı maddesi gereğince yapıldıktan sonra, jandarma birlik komutanlığına ait bina ve depoların sorumlusu veya sorumlularına, ilgili Cumhuriyet başsavcılıkları veya mahkemelerce yazılı olarak istendiğinde iade edilmek üzere, tüm bilgileri içeren bir tutanakla derhâl teslim edilir. Bu tutanak üç nüsha olarak düzenlenir. Bir nüshası teslim alana verilir; diğer nüshalarından biri emanet memurluğunda, biri de Cumhuriyet başsavcılığında saklanır. Jandarma birlik komutanlığına teslim olunan eşyanın, Cumhuriyet başsavcılığı ve mahkemelerce istenmesi hâlinde, depodan alınma ve depoya iade işlemi; jandarma birlik komutanlığına hitaben yazılıp, emanet memuru ile birlikte Cumhuriyet savcısının imzalarını taşıyan ve eşyanın emanet memuruna teslimini öngören bir yazıya müsteniden yapılır. Jandarma birlik komutanlığına teslim edilen eşya ile ilgili bilgiler, suç eşyası esas defterindeki özel sütununa da işaret olunur.

Jandarma birlik depolarına teslim olunan bu kabil suç eşyasına ilişkin kamu davaları ile ilgili dosyaların, başka mahal mahkemelerine, görevsizlik ve yetkisizlik gibi nedenlerle gönderilmeleri hâlinde; suç eşyasının adalet emanet depolarından geri alınarak, yetkili mahkeme nezdindeki Cumhuriyet başsavcılıklarına bu Yönetmelik esaslarına uygun şekilde yollanmaları sağlanır.

Soruşturma ve kovuşturmanın her safhasında, jandarma birlik depolarında muhafazaları, miktar itibarıyla mümkün görülme- yen ateşli silâhlar ve bunlara ait mermilerle patlayıcı maddeler, birlik komutanının başvurusu üzerine; Cumhuriyet başsavcılıklarınca, ilgili hâkim veya mahkemeden alınacak bir kararla, gerektiği kadar numune birlik deposunda alıkonularak, jandarma birlik komutanlığına, Kara Kuvvetleri Komutanlığı ordonat ve mühimmat birlik depolarına teslim olunur.

Özel düzenleme bulunmayan hâllerde, elkonulan nakil vasıtaları, muhafaza edilmek üzere mahallin en büyük malmemurluğuna yukarıdaki usuller dairesince teslim edilir.

Parası emanete alınan kimseye verilen makbuzla ilgili işlemler

Madde 11 — Emanet memuru, emanete parası alınan kimseye verilen makbuzun tarih ve sayısını kasa defterinin tahsilât hanesine günü gününe işler ve defterin düşünceler hanesinde de esas defterinin kayıt numarası gösterilir.

Paraların bankaya yatırılması işlemleri

Madde 12 — Emanet memuru, miktarı ne olursa olsun kasa defterine kaydettiği memleket dahilinde tedavül eden ve aynen muhafazası gerekmeyen paraları, suç eşyası esas defterinin kayıt numarasını da belirtmek suretiyle, Cumhuriyet başsavcılığı adalet emanet dairesi adına faiz getirecek bir hesap ile millî bankalardan birine ayrı ayrı yatırır. Bu hesapta emanet kayıt numarası gösterilir.

Hesaptan para çekilmesi, Cumhuriyet savcısının havalesini içeren onaylanmış bir yazı ile mümkündür.

Bankaya yatırılmış olan paraların faizlerine ilişkin esaslar

Madde 13 — 12 nci maddeye göre bankaya yatırılan paraların faizleri, anapara ile birlikte bu Yönetmeliğin iade veya müsadereye ilişkin hükümlerine tâbidir.

Hükümün kesinleşmesinden önce iadesine veya elden çıkarılmasına karar verilen suç eşyasına ilişkin işlemler

Madde 14 — Cumhuriyet savcısı, hâkim veya mahkeme tarafından emanet eşyasının iadesine veya elden çıkarılmasına ilişkin verilen kararlar, dosyadaki emanet makbuzu ile birlikte en geç iki gün içerisinde Cumhuriyet başsavcılığına tevdi edilir.

Cumhuriyet başsavcılığınca bu kararlar, suç eşyasının iadesi ya da elden çıkarılmasını temin amacıyla emanet memurluğuna gönderilir.

Suç eşyasının iadesine veya elden çıkarılmasına, teminat ya da rayiç değerinin ödenmesi karşılığında karar verilmiş ise, bunun mahallin en büyük malmemurluğuna yatırıldığına dair makbuz ya da belge evraka eklenir.

Emanet memuru, bu kararların tarih ve numaraları ile niteliklerini suç eşyası esas defterindeki özel sütunlarına işler ve kararları kartonlarında saklar.

Müsaderesine veya sahibine iadesine karar verilmiş suç eşyasına ilişkin işlemler

Madde 15 — Mahkemelerce, emanet eşyasının müsaderesine veya sahibine iadesine ilişkin kesinleşen karar örneklerinden biri, dosyadaki emanet makbuzu ile birlikte bir hafta içerisinde Cumhuriyet başsavcılığına tevdi edilir.

Müteakip işlemler suç eşyasının tasfiyesinin gerçekleştirilmesi amacıyla 14 üncü maddenin ikinci ve dördüncü fıkraları gereğince yerine getirilir.

Tedavül etmeyen paralarla suç eşyası ve kazanç müsaderesinin konusunu oluşturan malvarlığı değerleri hakkında verilen müsadere ve iade kararlarının yerine getirilmesine ilişkin işlemler

Madde 16 — Tedavül etmeyen paralarla suç eşyası ve malvarlığı değerleri hakkında verilen müsadere ve iade kararları aşağıdaki şekilde yerine getirilir:

a) Sahibine iadesine karar verilen eşya, kimliğini ispatlamaya yeterli bir belgeye dayanılarak suç eşyası esas defterindeki kayıt hanesine, imza, mühür veya parmak izi alınmak suretiyle sahibine, yasal temsilcisine veya vekiline teslim olunur.

b) Bu işlemler, Cumhuriyet savcısının huzurunda yerine getirilir ve esas defterine Cumhuriyet savcısı, emanet memurunun imzaları ile şerh verilir.

c) Eşyanın verileceği yer resmî bir kuruluş ise, yazı ile o dairenin amirine yahut yetkili memuruna alındı karşılığında teslim edilir.

d) İadesine karar verilen suç eşyası, yabancı uyruklu bir kimseye ait ise, müracaatı hâlinde kendisine veya yabancının uyruğu bulunduğu devletin sefaret veya konsolosluklarına gönderilir. Belgesi kartonunda saklanır.

e) Emanete alınmakla birlikte mahiyetleri itibarıyla müsadereye konu edilemeyen eşyalar, yargılama sonunda verilen bu yöndeki karar doğrultusunda, ilgili dosyasında delil olarak muhafaza edilmek üzere mahkemesine gönderilir. Mahkemeden alınacak alındı yazısının gün ve sayısı suç eşyası esas defterine işlenmek suretiyle, kaydı kapatıldıktan sonra alındı yazısı kartonda saklanır.

f) Müsadere konusu eşya veya maddî menfaatlere el konulamadığı veya merciine teslim edilmediği hâllerde, bunların karşılığını oluşturan değerlerin müsaderesine ilişkin verilen kesinleşmiş karar örneği mahkemesince doğrudan bulunduğu yerin en büyük malmemurluğuna gönderilir. Bu kararların infazı, 21/07/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre yapılır.

g) Müsaderesine karar verilen uyuşturucu maddelerle ilgili işlemler, 21/11/1982 tarihli ve 17875 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkındaki Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik ve 4/5/1988 tarihli ve 19804 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Haşhaşın Ekimi, Kontrolü, Toplanması, Değerlendirilmesi, İmhası, Satılınması, Satılması, İhracı ve İthalı Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre yapılır.

h) Müsaderesine karar verilen ve bu Yönetmeliğin 10 uncu maddesinde sayılan eşyalar hakkında, 15/2/1984 tarihli ve 18313 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mahkemelerce Zoralımına Karar Verilen veya Güvenlik Kuvvetlerince Herhangi Bir Şekilde Ele Geçirilen Ateşli Silah, Mermi, Her Türü Patlayıcı Madde, Bıçak, Kesici ve Öldürücü Alet İle Benzerlerinin Milli Savunma Bakanlığına Teslimi İşlerine Ait Yönetmelik hükümlerine göre işlem yapılır.

1) Müsaderesine karar verilen diğer bilumum eşya, mahallin en büyük malmemurluğuna veya ilgileri dolayısıyla ait olduğu dairelere gönderilir.

Bu maddeye göre yapılacak teslim işlemleri sonucunda, ilgili merci ve dairelerden alınacak alındı yazısının gün ve sayıları suç eşyası esas defterine yazılmak suretiyle kaydı kapatıldıktan sonra sözü geçen alındı yazıları kartonunda saklanır.

Bankaya yatırılmış paraların müsadere ve iadesine ilişkin işlemler

Madde 17 — Bankaya yatırılmış olan para hakkında verilen müsadere ve iade kararları aşağıdaki şekilde yerine getirilir:

a) Paranın sahibine iadesi, ilgilinin müracaatı hâlinde Cumhuriyet başsavcılığınca bu hususta bankaya yazılacak yazı üzerine banka tarafından yapılır, karşılığında gönderilecek dekonta istinaden reddiyat makbuzu düzenlenerek kaydı kapatılır.

b) Müsadere hâlinde, yine reddiyat makbuzu düzenlenerek, para, imza karşılığında mahallin en büyük malmemurluğuna yatırılır; alınacak makbuzun numarası, suç eşyası esas defterindeki özel hanesine işaret edilir ve makbuzlar kartonunda saklanır.

Suç eşyası ve malvarlığı değerleri ile ilgili işlem sonuçlarının takibi

Madde 18 — Suç eşyası ve malvarlığı değerleri ile ilgili işlem sonuçlarının araştırılması, takibi ve kontrolü aşağıdaki şekilde yerine getirilir:

a) Emanet memuru, emanet dairesine teslimi tarihinden itibaren bir yıl içerisinde, hakkında herhangi bir karar verilmemiş olan eşya veya paraları, ilgili mahkemeden sorulmak üzere, Cumhuriyet başsavcılığı soruşturma veya esas defteri sayısını ihtiva eden bir yazı ile Cumhuriyet başsavcılığına bildirir. Mahkeme yazı işleri müdürü ile Cumhuriyet başsavcılığı yazı işleri müdürü en geç onbeş gün içinde bu eşya ve paraların ilgili buldukları iş veya davaların karara bağlanıp bağlanmadıklarını, hakkında bir karar verilmiş ise, kararın bir suretini de eklemek suretiyle aynı yoldan durumu emanet memurluğuna bildirirler.

b) İlgili oldukları iş veya davalar karara bağlanmış olup da eşya, mal varlığı değerleri veya paralar hakkında müsadere yahut iadeye ilişkin bir karar verilmemiş olduğunun anlaşılması hâlinde, ilgilisi veya Cumhuriyet savcısı, davayı gören ya da görmeye yetkili mahkemeden eşya, malvarlığı değerleri ve paralar hakkında bir karar verilmesini ister.

c) Müsaderesine, iadesine ya da elden çıkarılmasına karar verilen eşyanın tür, cins, nitelik, marka, sayı ve sair vasıflarında tereddüt doğduğu takdirde, Cumhuriyet savcısı ilgili mahkemeden bu konuda ek bir karar verilmesini ister; müteakip işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre yapılır.

d) Merciiine teslim edilmeyen ve derdest bulunan davalarla ilgili suç eşyasının, yıl sonlarında esas defterine ve bu deftere eklenecek listelere, emanet sıra numarası gösterilmek suretiyle devirleri yapılır. Daha sonra tasfiye edildiğinde, bu listelerle defter kayıtlarına bu hususta şerh verilir.

Ulusal Yargı Ağı Projesinin (UYAP) uygulanmasına başlanılan emanet memurluklarında bu Yönetmeliğe göre tutulan defterler ve kartonlar bir yıllık deneme süresinin bitiminden sonra kaldırılır. Ancak bu defter ve kartonlarla aynı özellikleri taşıyan raporlar (bilgisayar çıktıları) buna mahsus kartonlarda muhafaza edilir.

Sahipleri tarafından alınmayan eşya hakkında yapılacak işlemler

Madde 19 — Geri verilmesine karar verilmiş olup da sonuçları açıklanan usulüne uygun meşruhatlı tebligata rağmen sahipleri tarafından bir ay içinde alınmayan veya kendilerine tebligat yapılamayan kimselere ait eşya en geç iki ay içerisinde satılarak bedeli millî bankalardan birinde ilgilisi adına açılacak faizli bir hesaba yatırılır. Satışa karar verecek merci suç eşyasının bulunduğu yer sulh ceza hâkimidir.

Satışın şekli ve satış için emanet memuru yanında kimlerin görevlendirildiği kararda gösterilir. Satış için yapılan bütün masraflar satış bedelinden karşılanır.

Satılacak suç eşyasının değerinin, satış masraflarını karşılamayacağı bu işlemler sırasında anlaşılması hâlinde, satışa karar veren hâkimin kararı üzerine 21 inci madde uyarınca işlem yapılır.

Gaip veya ölmüş olanlara ait suç eşyası

Madde 20 — İadesine karar verilmiş olup da sahibi ölmüş veya hakkında gaiplik kararı alınmış bulunanlara ait eşya, yetkili sulh hukuk hâkimliğine tevdi olunur.

Değeri olmayan eşyanın imhası işlemleri

Madde 21 — İadesine karar verilmiş olup da yapılan tebligata rağmen sahipleri tarafından 19 uncu maddede yazılı süre içerisinde alınmayan veya kendilerine tebligat yapılamayan kimselere ait olan ve ekonomik değeri bulunmayan eşyanın, Cumhuriyet savcısı

başkanlığında, emanet memuru ve iki zabıt kâtibinden oluşan komisyonca imhasına karar verilir. İmha, komisyon huzurunda yapılır ve buna dair bir tutanak tanzim olunur.

Birinci fıkrada belirtilen imha komisyonuna hangi zabıt kâtiplerinin katılacağı, adalet komisyonlarınca, bulunmayan yerlerde kıdemli hâkim tarafından belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM *Çeşitli ve Son Hükümler*

Adalet emanet dairesinde tutulacak defterler

Madde 22 — Emanet dairesinde aşağıda yazılı defterler tutulur:

- a) Suç eşyası esas defteri,
- b) Kasa defteri,
- c) Muhabere defteri,
- d) Zimmet defteri.

Bu defterlerin içerdiği sütunlar, tahsis amaçlarına uygun şekilde eksiksiz olarak işlenir.

Cumhuriyet başsavcılığının uygun görmesiyle, uyuşturucu madde, kıymetli eşya, para ve malvarlığı değerleri ile ateşli silâhlara ilişkin suç eşyası hakkında ayrı ayrı numaralandırılmak suretiyle suç eşyası esas defteri tutulabilir.

Suç eşyası esas ve kasa defterleri takvim yılına göre tutulur.

Adalet emanet dairelerinde tutulacak defterlerin örnekleri, Bakanlıkça tespit edilerek bastırılır ve dağıtılır.

Adalet emanet dairesinde tutulacak kartonlar

Madde 23 — Emanet dairesinde aşağıda yazılı kartonlar tutulur:

- a) Suç eşyasının müsaderesine dair kararlar kartonu,
- b) Suç eşyasının elden çıkarılmasına, iadesine dair kararlar kartonu,
- c) Emanet makbuzlarının saklanmasına dair karton,
- d) Müsaderesine karar verilen mal varlığı değerleri ve paraların mahallin en büyük malmemurluğuna yatırıldığına dair makbuzlar kartonu,
- e) Yazışmaların saklanacağı karton.

Adalet müfettişlerince yapılacak denetim

Madde 24 — Adalet Müfettişleri teftiş sırasında, suç eşyasının alınması, saklanması, iadesi, müsaderesi ve tasfiyesi işlemlerinde, bu ve ilgili diğer Yönetmelik hükümlerine uyulup uyulmadığını incelerler.

Sayıştay Denetimi

Madde 25 — Emanet memurları, Ayniyat Talimatnamesinin 58 inci maddesi gereğince, her takvim yılı sonunda hesaplarını, evrakı müsbiteleri ile Sayıştay'a gönderirler.

Yollamalar

Madde 26 — Mevzuatta, yürürlükten kaldırılan 26/10/1971 tarihli ve 13998 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Suç Eşyası Yönetmeliğine yapılan yollamalar, bu Yönetmeliğin, ilgili hükümlerin karşılığını oluşturan maddelerine yapılmış sayılır.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

Madde 27 — 26/10/1971 tarihli ve 13998 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Suç Eşyası Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici Madde 1 — Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Cumhuriyet başsavcılığı zaptolunan eşya defterinde ve emanet memurluğu esas defterinde kaydı olmayan, üzerinde herhangi bir soruşturma veya kovuşturma ile ilgisini gösteren etiket ya da yazı bulunmayan ve yapılan tüm inceleme ve araştırmalara rağmen sahibi tespit edilemeyen suç eşyalarının tür, nitelik, miktar ve sair evsafını gösteren listeleri Cumhuriyet savcısı ve emanet memuru tarafından hazırlanır. Bu listeler o yer adliyesinde herkesin görebileceği bir yerde onbeş gün süreyle asılır. Askı süresini müteakip, üzerinde herhangi bir hak talep edilmeyen

eşyaların, sulh ceza hâkimliğinden alınacak karar doğrultusunda bu Yönetmelik hükümlerine göre tasfiyesi gerçekleştirilir. Bu işlemler, Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde tamamlanır.

Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten önce bankaya yatırılmış olan paraların faiz ve ikramiyelerine ilişkin işlemler, yürürlükten kaldırılan Suç Eşyası Yönetmeliğinin 14 üncü maddesi uyarınca sonuçlandırılır.

Yürürlük

Madde 28 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 29 — Bu Yönetmelik hükümlerini Adalet Bakanı yürütür.